Timișoara, 1895. Anul II. Nr. 166. **Joi în 27 Iuliu (8 August).**

DREPTATEA

Apare în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

Prețul 10 fl. pe an (pentru străinătate 37 frci.) — **Numeri singuratici 5 cr. — Taxa de inserțiuni:** 1 cm.□ 1 cr., plus 30 cr. timbru.

Redactor responsabil: **Dr. George Candrea.**

Redacțiunea și Administrațiunea: Timișoara cetate strada Zápolya (Temesvár, Festung, Zápolyagasse,) Nr. 41 **Telefon** (linia de stat Viena, Budapesta Arad) Nr. 4.

În fața reformelor.

Timișoara, 8 August n.

(+) Căsătoria civilă emanează din principiul: cununia nu e taină, nu sacrament, după-cum susține biserica, ci o simplă legătură socială, un contract. Prin urmare *statul* are sĕ dispună asupra acestor contracte, ear' nu biserica, înaintea statului trebue încheiată căsătoria, ear' nu înaintea bisericei.

Primit odată acest feliu de gândire, ai primit căsătoria civilă și matriculele de stat, cari nu sunt de cât o consecuență firească a aceleia.

Dar' acest principiu atacă, restoarnă chiar o dogmă a religiunei creștine, care ne învață, că căsătoria este o taină sfântă, un sacrament din cele șepte sacramente instituite de Isus Christos.

Deosebirea deci e mare, conflictul e grozav, și acest conflict e conflict de *principii*, cari se eschid unul pe altul.

Prin întroducerea căsătoriei civile se ḑice: Căsătoria o taină? — aș', un fleac, minciuni fără basă. Căsătoria e un simplu contract, ca toate contractele . . .

Prin aceasta se dă o sguduitură teribilă religiosității. La auḑul acestor păreri, — și căsătoria civilă e o vie predică de feliul acesta, — poporul trebue sĕ-și ḑică: »Așa? Adecă pe noi ne-au tot mințit până acum . . . Popa nostru ne-a tot înșelat, ne-a făcut sĕ ne cununăm la biserică, de și nu erá de lipsă . . . A! . . . de sigur numai pentru ca sĕ iee de la noi o tacsă. El de sigur ne-a înșelat și cu altele; el ni-a spus și alte minciuni . . .«

Astfeliu se sguduie prin căsătoria civilă religiositatea. În contra acestei sguduiri, în contra acestei decadențe, care poate foarte ușor sĕ urmeze, noi trebue sĕ lucrăm cu toții, luminând și instruind poporul. În punctul acesta între creștinii români nu este deosebire confesională. Ori-cine ține la confesiunea sa, trebue sĕ facă astfel.

Dar' căsătoria civilă în Ungaria mai ḑice ceva. În Ungaria ea nu atacă numai *religiositatea,* ci și *naționalitatea.*

Căsătoria civilă se face înaintea representantului statului, ear' acesta e maghiar. Îmbrăcat în atila și cu tricolorul național maghiar la piept, acest representant al statului ḑice Românului, care încheie căsătorie: »Cel mai însemnat moment al vieții tale se face înaintea și sub scutul statului *maghiar;* tu încă ești maghiar, trebue sĕ fii, și dacă tu nu vorbești încă ungurește, sĕ nisuiești sĕ înveți și sĕ ai grije, ca copiii tĕi sĕ știe ungurește.«

Între astfel de împregiurări țĕranul român va remâně credincios religiunei sale, sau nu. În primul cas, cel mai bun, sufletul lui trebue sĕ fie cuprins de îngrijiri și de un fel de desnădĕjduire de ori-ce soarte mai bună. Vĕḑĕnd până unde a ajuns, ca și cununia sĕ și-o facă la notarĕșul cel străin de neamul și de legea sa, va trebuí sĕ-și ḑică: »Vai de noi; dușmanul e *prea* puternic, noi prea slabi; el poate totul, el ne strică și legea, noi nu putem nimic. Dacă nici ce ni-a lăsat Dḑeu sfântul nu este cinstit de acesti *oameni,* apoi s'o gătat cu noi; nu mai avem scăpare . . .«

Aceasta în casul cel mai bun.

Dar' poate sĕ obvină și casul al doilea. Vor fi de sigur și de aceia, cari se vor pune pe partea »liberalismului« maghiar și vor ḑice: »Eh! . . ce mi-e mie biserica, popa? Ce-mi dă mie popa? De ce sĕ-i dau eu lui? Pot sĕ mĕ cunun și la notarĕșu, și cununia aceea încă e bună, ba e mai *tare,* că-i de la înaltul *ministeriu,* . . . apoi și domnii învĕțați fac așa. De ce sĕ nu fac și eu ca domnii, mai cu seamă, că nu mĕ costă nimica . . .

Acestea sunt *icoane din viitoriu.* Dar' cine poate garantá că aceste icoane nu o sĕ devină o tristă realitate. Căci sĕ nu fim prea optimiști cu privire la bunĕtatea și religiositatea poporului nostru. Spre rĕu fie-care om este mai aplicat de cât spre bine.

Și 'n fața acestor triste prospecte ce *facem* noi, ce am *făcut* noi?

În primul articol dat sub titlul de mai sus am făcut o revistă, drept rĕspuns la aceste întrebări. Și am constatat: ce s'a făcut mai oficial n'a fost de cât din datorință, ceea ce erá absolut datorință sĕ se facă, un fel de »Kutyakötelesség« (sit venia verbo). Nimic peste datorință . . . Ba pardon, s'a făcut peste datorință, dar' s'a făcut după părerea noastră rĕu. Ne-am arĕtat prea prevenitori, prea gata de supunere. Impresiunea aceasta ni-a făcut-o congresul din Sibiiu, când înainte de a se cunoaște ordinațiunile de întroducere, înaintea tuturor bisericilor a neteḑit calea inactivării legii prin aceea, că a șters ședulele protopopești și a redus numĕrul vestirilor. Preveniența aceasta ni-se pare ca și când ar ventí esecutorul de dare sĕ ne secuestreze averea, sau sĕ ni-o ducă la licitație și noi am eșí la poartă, sau chiar în capul satului, ca sĕ-i spunem: Poți ventí, boii mi-i-am reținut astăḑi a casă, oile încă le aduce de pe câmp, le poți duce . . . dar' eu protestez în contra secuestrului«, (frasa aceasta așa, mai încet, cu voce submisă, a parte).

Aceasta e părerea noastră, și se știe, că părerile pot fi discutate. . . .

Mai este ceva ce am *făcut,* sau *facem.* Înțelegem *vocile* de prin presă. Acestea nu-s oficioase; ele isvoresc de la singuratici, dar' sunt de comun isvorîte de la inimă, sincere. Ei bine, ce observăm în aceste *voci?* Am arĕtat douĕ (vom mai *arĕtá),* una din »Tribuna«, alta din »Telegraful Român«. Ambele sunt voci preo-

---

Foișoara „Dreptății“.

Din patria filomelei Banatului.

— Schițe de călĕtorie din marginile estreme ale românismului. —

(Continuare.)

Părintele, capul familiei, povestește episoade din timpul tinereților sale. Ține mult la episcopul Mețianu, numai aceea nu voiește sĕ i-o erte, că pe feciorul cel mai mare îl reține la Arad de profesor. Edda și eu eram însĕ pe deplin de acord cu episcopul. Dl Valeriu Magdu un om ager, plin de spirit și foarte simpatic, e ca făcut de profesor.

Dl Iuliu Magdu, al doilea fiu, erá cuprins de o seriositate profundă, surprinḑĕtoare la un tiner care tocmai își căștigá-se diplomă în preparandia din Arad. În diua următoare a izbucnit apoi întreaga veselie și humor al naturelului sĕu. Tinerul Liviu ne povesteá vesel despre Brașov unde studiază de un semestru. Vesel, pentru că a scăpat de profesorii patriotici din Becicherec. „Sornica“, cum o numesc toți ai ei pe dșoara Vioara ședeá îngândurată.

Cum o iubesc cu toții, părinți, frați și nația toată din Ecica. Li-e dragă ca lumina ochilor. Cum s'ar și puté altfeliu. Are așa ceva atrăgĕtoriu, misterios în inocența ei, ce se manifestează și în poesiile „Frunze și frunzulițe“. Și totuși „Filomela Banatului“ știe sĕ fie și ironică, doar' de ce e română.

„Dșoară, cum e numai poesia aceea: „Siminică, Siminică“? o întrebă Edda.

„Las', că voiu spune-o mâne“, rĕspunse dșoara Vioara.

„Mai bine spune-ți-o acuma, pe mâne ve-ți face una nouă, te vom rugá frumos, ca sĕ o ducem cu noi la Timișoara“, adauseiu eu.

„Dar' ean' spune-o“, însistá și doamna Magdu. Și tinera poetă recitá:

— Siminică, Siminică
Floarea 'ți cade de pe chică!
— Vină bade ș'o ridică!
— Eu vin mândră, vin îndată
Dar' ce-mi dai mie rĕsplată?
— Îți dau bade, floarea ție
Sĕ ți-o puni în pălărie
Sĕ te porți în făloșie.
— Floarea-i mândră, . . . dar' mai tare
Ași poftí o sărutare!
— Pofta-i bună, . . . dar' bădiță
Te cam șterge pe guriță!

Cu toții izbucnirăm în rîs vesel. Ce copiare fidelă a spiritului poporal, a modului de versificare țĕrănesc!

„Dar' celalalt dialog domnișoară, — vĕ rugăm sĕ ni'l recitați și acela, cu „badea mincinos“, insitarăm Edda și eu.

„Care? A, da știu“.

— Lasă mândră te-i căí,
Ca mine nu-i mai găsí,
Nici pe deal și nici pe șes,
Nici la stat așa ales!

— Lasă bade nu gândí,
Ca tine mai mulți or fi.
Și la stat, și ochi frumoși
Și ca tine, — mincinoși!

Ce rĕspuns classic. Ce ne-a stirnit însĕ mai mult admirațiunea e faptul, că Dșoara Vioara toate poesiile ce le-a publicat în „Dreptatea“ — și vor fí de sigur o sută — le știe pe din afară. — Miezul nopții trecuse de mult, când întrarăm cu Edda în odaia destinată pentru noi.

Mâneḑi des de dimineață eram în picioare. Am plecat spre a visitá castelul contelui Harncour ce se află în loc. Întrarăm mai întâiu într'o grădină largă. Cândva trebue, că a fost frumoasă, aḑi e negligeată cu desĕvêrșire. Grajdiurile pline de cai frumoși, cât și castelul arangiat cu mult lux și splendoare, dimpreună cu un imens personal — tot străini — sunt tot atâtea doveḑi despre averea de peste 20.000 jugĕre ce o posede contele în Ecica.

În lăuntrul castelului sunt espuse o mulțime de objecte ce le a adus contele de prin India și Zanzibar. Piei și osĕminte de animale sĕlbatice, fildeș, vase și arme de ale sĕlbaticilor, în arangiament pitoresc; pe păreți picturi de valoare artistică, toate îți fac impresiunea că aici locuește un om escentric în belșug. Dovadă însĕ că fericirea nu e în totdeauna tovarĕșa avuției, e istoria familiară din ultimile decenii ce a vĕḑut-o aceste ziduri desfășurându-se Dl învĕțătoriu Ghilăzan mi-a povestit'o. Voiu povestí-o și eu în scurte cuvinte, căci e un roman adevĕrat, trist, din vieață.

Arămânul (macedo-românul) devenit ulterior conte și general, Lazar, ocupă teritoriul vast, pe atunci pustíu, ce aparține aḑi contelui Harncour. Erá prin prima jumĕtate a veacului present.

(Va urmă.)

ţeşti; mai ales cea din urmă se presintă importantă, fiind »Telegraful« organ bisericesc. Şi ce ni-arată ele? O preocupaţiune mai mare pentru *pagubele materiale* ce li-se vor face parochilor și mai ales protopopilor, decât *pentru desastrul moral şi naţional* ce are sĕ se producă în popor. Am arĕtat, că căsătoria civilă este o luptă de principii, trebue deci sĕ ne preocupe în primul rênd principiile. — Partea materială, cestiunea *recompensării* preoților e secundară. Vom avè ocasiune a vorbí mai detaiat despre aceasta, și vom arĕtá cât de greșită e părerea acelora, cari cred că dacă au îngrijit de parale au făcut totul.

Eată de unde a pornit primul nostru articol și care a fost scopul lui. Oamenii gânditori și nepreocupați îl vor fi priceput de sigur; sunt însĕ și oameni de vederi mai strîmte, cari nepricepêndu-l i-au ascris tendenţe, cari sunt departe de acest diariu.

Austro-Ungaria.

Ungurii despre congres. *„Pesti Napló“* ocupându-se cu călătoria regelui Carol la *Ischl*, se declară incidental și asupra *congresului naţionalităţilor* dicênd, că nu se poate opune ţinerei aceluia.

„Congresul acesta nu va serví în contra reputaţiunei statului maghiar, ci din contră spre binele lui. *Am fi păgubiţi atunci, când guvernul ar oprí ţinerea aceluia.*

Ne putem uşor închipuí, că în ce mod crâncen s'ar folosí esmişii români la congresul din Bruxella, de opreala aceasta, căci printr'însa ar avē o dovadă eclatantă, că conştituţiunea maghiară nu stimează dreptul de adunare şi că statul ungar se teme de ei. Ba ni-se pare, că adunarea si-au projectat-o în capitala ţerei la sediul guvernului şi al parlamentului, fiind-că *au contat*, că politica maghiară nu-i va suferí în acest loc espus, şi vor avè titlu de drept de a gravamina în străinătate despre tiranismul maghiar şi despre asuprirea nemaghiarilor.

Legea din 1848 ce asigură dreptul de adunare, de fapt nu face deosebire întrĕ cetăţeni şi adunări. Pe lângă formele şi garanţele trebuincioase ţinerea congresului anunţat autorităţilor nu se poate oprí. Dacă permitem muncitorilor socialişti, aceasta nu o putem denegá nici fanaticilor naţionalişti“.

„Dece milioane deficit“. Deja acum cu două luni înainte de a fi puse în praxă legile politice-bisericeşti, ese la iveală, că aceasta faimoasă punere în praxă va costá cu milioane de floreni mai mult, de cât a enunciat la timpul sĕu în parlamentul maghiar fostul ministru de interne dl *Hieronymi*. Statul ar avè deci lipsă de nişte percepţiuni mai mari de cât în trecut, ca sĕ poată acoperí spesele aceste netrebnice. Şi eată că vedem chiar contrariul. *Wekerle* Sándor a ştiut când sĕ părăsească ministeriul de finanţe, fiind-că combinaţiunile sale financiare atât de mult lăudate în presa jidană de reclam, se derimă cu totul. Şi cum nu?! Când percepţiune de stat din prima jumĕtate a anului curent faţă de prima jumĕtate a anului trecut, *au scădut cu trei milioane floreni,* ear' tot în timpul acesta erogaţiunile *s'au urcat cu şepte milioane floreni.* — Deficitul face aşadar' rotunda sumă de 10,000.000 floreni.

Apoi noi ne mai plângem, că nu — progresăm!!

Sêrbii despre congresul naţionalităţilor. Organul sêrbilor liberali, *„Branik“* scrie de nou un articol despre congres, din care estragem următoarele:

„La congres se va întocmí 'nainte de toate *un program comun,* în care vor fí cuprinse dorinţele generale şi comune tuturor naţionalităţilor nemaghiare. Se înţelege de sine, că *programul naţional al fie-cărei naţiuni rĕmâne neatins*, căci fie-care dintrĕ ele trăeşte cu vieaţa-i proprie, prin urmare şí are pretensiuni deosebite.

„Şi când toate acestea le ştim, putem noi aşa uşor sĕ nu ne alăturăm la celealalte naţionalităţi nemaghiare? Noi suntem astădi slabi, istoviţi, desorganisaţi, acesta e adevĕr netăgăduit; tocmai de aceea însĕ avem lipsă de aliaţi, dacă voim sĕ preţuim drept factor politic în această ţeară. Pentru noi sêrbii, alianţa aceasta e mai necesară, de cât pentru ceialalţi.

„Noi nu privim congresul nostru numai ca vre-o *demonstraţie* în ajunul conferenţei interparlamentare din Bruxella. Numai în vederea acestei împregiurări n'ar face sĕ mişti lumea din loc. Noi privim congresul, ca *începutul* păşirii comune şi îl salutăm ca pe prevestitoriul unor timpuri mai bune.

„Naţiunea sêrbească trebue sĕ nisuească, sĕ se lapede de boala politică, de isolare si istovire, şi aceasta se poate numai, dacă va întrá în alianţă cu aceia, cari au aceeaşi soarte, acelaşi scop . . .

România.

Regele României la Ischl.

Drept întregire la raportul nostru de eri despre petrecerea regelui *Carol* la Ischl mai dăm următoarele:

Evenimentul de căpetenie al dilei de eri a fost fără îndoială lunga conferare a regelui Carol cu împĕratul-rege Francisc Iosif, după care a urmat apoi conferarea ministrului de esterne *Goluchovsky* cu regele Carol. Conferare tot atât de aprofundată și lungă ca şí cea dintâiu. Erá deja trecut de $1^1/_2$ când Goluchovsky a părăsit hotelul E l i s a b e t a. După dînsul a urmat ambasadorul Germaniei, contele *Eulenburg,* cu care regele s'a întreţinut ceva mai mult de 20 minute. Cătră 2 oare a venit de nou împĕratul Francisc-Iosif, ca sĕ-și conducă distinșii oaspeți regali la dineul de curte.

Regele *Carol* de sigur va fí luat cu *Goluchovsky* și cu *Eulenburg* la amĕnunțită desbatere situațiunea Bulgariei și şí mişcările macedonene. E drept, că prințul *Hohenlohe* n'a venit la Ischl, dar' — după-cum spune *Münchener N. N.* — Goluchovsky ajunsese cu el la deplină conțelegere în privința ambelor cestiuni, și de sigur şí contele *Eulenburg* numai vederilor cancelarului sĕu a putut sĕ deie espresiune în convorbirea avută cu regele Carol, după-ce şí dînsul — după-cum știut este — înainte de a vení la Ischl a conferat mult cu prințul Hohenlohe în Aussee.

Eată de altcum douĕ voci oficioase referitoriu la intrevederea din Ischl:

„Fremdenblatt“, organul ministeriul austro-ungar de esterne, vorbind de sosirea părechei regale române la Ischl dice: „Părechea imperială aşteaptă la Ischl pe oaspeții sĕi scumpi. Intrevederea celor doi Suverani la Ischl trebue sĕ fie interpretată ca o *nouă dovadă a relaţiunilor amicale şi cordiale*, cari unesc pe cele douĕ familii domitoare, pentru *marea bucurie a popoarelor lor. România a devenit un element sigur și sever de ordine în Balcani*, un păzitor al păcii și al stării legale. Raporturile amicale legate întrĕ România cu Austro-Ungaria, una din puterile triplei alianțe, au fost totdeauna sincere și durabile.

România a fost deasemenea recunoscută ca un element necesar printrĕ Statele tinere ale Balcanilor. Încercările de desordine, prin mijlocul cărora s'a încercat în numĕroase rênduri sĕ se turbure o pace prețioasă, n'au găsit nici odată ecou în România; de aceea, *amiciţia României a devenit preţioasă Puterilor mari* europene în interesul păcii.

Austriacii salută în Regele României pe credinciosul amic al patriei, pe ilustrul Suveran, adevĕrat prinț și tată al poporului sĕu; în Regina ei adoară pe femeea generoasă și pe principesa care a găsit așa de repede *drumul inimei poporului român.*

România este o vecină bună și onestă, căreia 'i strânge mâna cu bucurie.“

„Timpul“, oficiosul român, scrie:

„De la venirea Regelui Carol și de la stabilirea Dinastiei Sale încoaci, România a cules încetul cu încetul roadele muncei neobosite a mai multor generațiuni de patrioți și a luat locul ce i-se cuvenea în concertul Statelor europene. Ea a devenit de sine stătătoare de drept și de fapt, arborele naționalității și al esistenței noastre ca Stat a crescut și s'a întărit într'atâta, în cât sĕ poată resistá la furtuni și a *presentá chiar o chezășie față cu vecinii sei.*

Statul român și Dinastia pe care și-a ales'o, au devenit astădi *elemente indispensabile menţinerei păcei şi a ordinei în Orient* și ori-cine s'ar atinge de dînsele, ar fí de acum înainte privit ca un tulburătoriu al stărei de lucruri stabilite prin tractate.

Are dar' dreptate diariul *„Fremdenblatt“* când dice, că: „Austro-Ungaria s'a învĕțat a stimá România“. Avem conștiința de a fi făcut tot ce un popor și un Stat ce se respectă și respectă pe alții, sunt datori sĕ facă pentru a atrage asupra-și strima și considerațiunea vecinilor sĕi.

Da! România este o vecină bună și onestă și primește cu bucurie mâna ce i-se ofere într'un mod atât de cordial la Ischl.“

Străinătate.

Gladstone despre cestiunea armeană. (C h e s t e r, 7 August.) Într'o mare adunare ținută aici eri bĕtrânul bărbat de stat a reflectat la evenimentele din Armenia și *a făcut aspre imputări Porţei,* că la acuse complet dovedite rĕspunde cu negaţiuni false. Gladstone a desfășurat în discursul sĕu, că trei lucruri sunt de lipsă în resolvarea cestiunei armene: *pretenşiunile sĕ fie moderate; promisiunilor turceşti sĕ nu se deie credĕmênt, şi sĕ nu aibă loc temerea faţă cu cuvêntul „silă“.*

Cestiunea Bulgariei. (S o f i a, 7 August.) Un politician bulgar, care de curênd fusese prin Paris, povestește, că ambasadorul rusesc *Mohrenheim* i-ar fi făcut următoarea declarațiune:

— Rusia nu se va abate nici când de la punctul sĕu de vedere ce'l ocupă față cu Bulgaria deja de la 1888. De altcum — adaugă Mohrenheim — preste câteva dile o veți cetí aceasta şí în formă oficială.

Guvernamentul *„Mir“* se ocupă în prim-articol cu comunicatul rusesc apărut în diarele din Viena și-și esprimă mirarea asupra acestei telegrame curioase, dicênd, că aceea ori e o cursă iscodită a nume pe timpul când aveá sĕ se re'ntoarcă deputațiunea bulgară, ori e opera unor anumite cercuri anti-bulgare.

(L o n d r a, 7 August.) *Standard* e informat, că *ţarul Nicolae II. însuşi a aprobat* şi a îndrumat pe ministrul de esterne Lobanov, sĕ publice comunicatul semi-oficial, în care se deneagă recunoaşterea principelui Ferdinand.

(B e r l i n, 7 August.) Lui *Kleines Journal* i-se raportează din Sofia, că Ferdinand va sosí acolo Duminecă ori Luni *pentru scurtă petrecere.*

(L o n d r a, 7 August.) *Standard* are raport din Sofia, că guvernul are de gând sĕ tragă 'n judecată pe *Zancov,* pentru că în diariul sĕu face propagandă pentru alegerea prinţului *George* al Greciei, ear' pe *Caravelov* pentru suspiţionare cu machinaţiuni spre detronarea lui Ferdinand.

Mişcările din Macedonia. (S o f i a, 7 August.) O distinsă persoană a mişcărilor macedonene a declarat corespondentului lui *Neue Fr. Presse,* că e greșită faimă despre sufocarea completă a mişcărilor macedonene. Macedonenii n'au gândit nici când că vor putè învinge armata Turciei, au voit însĕ, ca prin încercarea revoluţiunei sĕ protesteze contra relei administraţiuni şi a negligărei contractului de la Berlin. Deputaţiunea bulgară a adus macedonenilor sfatul sĕ remână pe pace; aceasta însĕ nu se poate. *Vor căutá un astfeliu de sprigin, la care până acuma nimenea nu s'a gândit, şi vor dovedí, că de astadată lucră cu toată seriositatea.*

„Matriculanţii“.

Obreja, 1 August n.

(Purtătorii matriculelor de stat. — Un preot retăcit. — Un notariu îngânfat.)

Părintescul guvern din Budapesta s'a îngrijit, ca preoţii nostri sĕ nu mai fie molestaţi cu purtarea matriculalor de stat, și pentru ca sĕrbarea mileniului sĕ ne afle pe toate terenele bine aședați, a adus faimosul project de lege despre întroducerea matriculelor de stat. Nu-i vorbă, pe timpul acela se trimbiţá în lumea largă, că preoţii vor căpĕtá o escontentare, ear' poporul nu va avè sĕ contribue cu nimic la susţinerea acestor propagatori ai ideiei de stat jidano-maghiar. Eram într'adevĕr curios sĕ ajung până se vor întroduce matriculele de stat, ca sĕ mĕ conving, că oare putem dá ceva pe declaraţiunile conducĕtorilor nostri.

Amar ne-am înșelat, și astădi eară trebue sĕ înregistrăm o nouă ilegalitate comisă față de poporul nostru. Sunt vre-o 2 sĕptĕmâni de când dl protopretor din Caransebeș a avisat representanța comunală din Jaz, că într'o di anumită sĕ se adune la casa comunală. Nime nu știá ce fericire aveá sĕ mai sosiască asupra comunei, când eată și dl protopretor sosește în comună și se începe ședința representanței comunale. O vorbire plină de învĕțături părintești (?) a .format deschiderea ședinței. Dl protopretor espune representanței, că înaltul guvern va înființá mai multe posturi de *ajduncţi notariali* pentru că agendele notariale s'au înmulțit foarte, fără sĕ amintească însĕ scopul cel adevĕrat pentru înființarea acestor posturi de adjuncți, și roagă, ca representanța comunei Jaz sĕ voteze suma 60 fl. pentru cortelul adjunctului notarial. După aceste se școală vrednicul nostru preot Dl N. Jonescu și reflectează la cele dise de Dl protopretor, spunêndu-i că poporul nostru este destul de amârît, și noi la nici un cas nu ne vom învoí a dá suma cerută. Vĕdênd Dl protopretor că preotul nostru

păşeşte atât de energic, păşeşte la votare credênd că se vor aflá nemeinici, cari sě-şi voteze perirea. Amar s'a inşelat însě Dl protopretor, căci întreaga representanţă comunală, urmând vorbelor înţelepte ale Dlui preot, a respins cu unanimitatea voturilor suma cerută. Atunci Dl protopretor indignat până la suflet, dice, că suma aceasta se va luá de la comună din partea comitatului, la cari cuvinte a reflectat Dl preot, spunêndu-i că fie-carui om i-se poate întêmplá sě plece la drum cu o sumă mai mare la sine, şi dacă s'ar întâlní cu nişte făcĕtori de rele şi i-ar luá banii cu sila, n'ar avê ce sě facă, de voie însě nici când nu i-ar dá.

Din comuna Jaz s'a dus dl protopretor la *Var*, unde, nu ştiu prin ce mijloace, — gurile rele vorbesc, că dl protopretor ar fi spus, că representanţa din Jaz a votat suma cerută, i-a succes a înduplecá representanţa comunală sě-i voteze suma de 60 fl.

Nemulţumit însě cu succesul obţinut din comuna Iaz, dl protopretor şi-a făcut alt plan şi a credut că va fi mai bine dacă vor contribuí toate 5 comunele din notariatul Obrejei cu suma de 120 pentru cortelul adjunctului notarial. Pe Sâmbătă în 27 Iuliu n. au fost chiămate representanţele din comunele Var, Iaz, Obreja, Ciuta şi Glîmboaca la cancelaria notarială, tot pentru cortelul adjunctului notarial, dar' şi de astădată s'a înşelat amar, căci preoţii harnici din Glîmboaca şi Iaz, domnii Iuliu Musta şi Nicolae Ionescu au arĕtat, că sunt adevĕraţi părinţi ai poporului şi când este vorba de interesul poporului nu dau mână cu duşmanul. Resultatul şedinţei a fost, că comunele Glîmboaca, Iaz şi Var, — care prima-dată, fiind rĕu informată, a votat suma de 60 fl., — au respins categoric cererea dlui protopretor, şi s'au învoit numai comunele Obreja şi Ciuta. Obreja nu are încă preotul sĕu, ce sě dicem însě de comuna Ciuta? Trebue sě ne indignăm, că părintele Ioan Rădoiu a fost cel dintâiu, carele a subscris protocolul şi prin aceasta s'a făcut de ruşinea neamului, căci a uitat de adevĕrata sa chiămare. De altfeliu acest preot este deja destul de bine cunoscut prin părţile noastre, şi toată lumea ştie, că nu e demn a mai purtá revereanda.

Vĕdênd dl notariu cercual Béla Grim, că nu pot eşí la cale cu representanţele din Glîmboaca, Jaz şi Var, *insinuă contra acestor representanţe protest oficios.* Se poate, dle notariu, sě fi uitat, că Dta numai din graţia acestor representanţe ai ajuns acolo unde eşti, şi oare sě nu ştii Dta, că eşti numai scriitoriul representanţelor şi ca atare supusul şi nu domnul lor. Cu ce drept insinui Dta protest contra representanţelor, cari te-au pus unde eşti şi cari îţi dau cele de lipsă, pentru-ca sě poţi trăí ca boerii prin Caransebeş. Se vede, că în momentul acela ai uitat, că eşti numai notariu, căci altcum nu diceai ceea-ce ai dis.

Astfeliu a decurs şedinţa condusă de Dl protopretor, şi ne bucurăm, că Dl protopretor s'a putut convinge, că nu este DSa domn absolut în cercul nostru şi că poporul nostru s'a mai deşteptat şi va ştí sě-şi facă datorinţa atunci, când este vorba de drepturile sale, ear' Dl protopretor a rĕmăs şí de astădată cu buzele umflate, în tocmai ca atunci, când a dat poruncă, ca la Obreja sě se aleagă de preot fratele unui prietin al sĕu.

Un representant.

Caransebeş, în 5 August n.

(Poporeni cinstiti, notariu netrebnic.)

Urmările păgubitoare şi demoralisătoare ale căsătoriei civile şi ale matriculelor de stat au început a se iví şí pe la noi. În comuna *Rueni* a convocat notariul cercual pe 3 August a. c. representanţa comunală provocându-o sě voteze 150 fl. bani de cortel pentru oficiul matriculelor şi sě caute în comună o casă frumoasă şi curată, în care se vor oficiá cununiile în viitoriu.

Bravii representanţi ai comunei n'au primit însě propunerea notariului, ci din inimă românească i-au spus, că cui îi trebue locaşiu pentru matricule şi cununíi, sě şi-le plătească însuşi, căci ei îşi au preotul lor pentru purtarea matriculelor şi pentru cununíi au biserică frumoasă. De altfel se supun legilor ca un popor iubitoriu de ordine, dar' banii lor nu 'i dau pentru un guvern, care mai 'nainte a dis, că introducerea matriculelor şi căsătoriei civile nu va costá nimic comunele. Bietul notariu năcăjit de resultatul obţinut, a strigat cât a putut: *„Pentru matricule eu sunt popa vostru, ear' biserica e pentru bicii satului.*

Cronică.

Timişoara, 8 August n.

Locul de întâlnire, al Românilor, cari vor participá la congresul din 10 August este — după cum ni-se scrie, — „Hotel National“ de pe stradă Váczi-utcza.

Congresul naţionalităţilor. Fiţuica lui Pituk al Banatului a scris un articol despre congresul naţionalităţilor, din care dăm următoarele pentru caracterisarea individului:

În privinţa formei acel apel este un *evident neadevĕr*, şi întocmit spre *seducerea lumii şi spre înşelarea propriă.* El se numeşte „congresul *naţionalităţilor*“ şi totuşi este adresat numai cătră slovaci, şi sêrbi. Unde au rĕmas aproape preste două milioane de *Germani* şi preste un milion de *Ruteni*, apoi sutele de mii de *Bunevaţi*, *Croaţi*, *Bulgari* din Ungaria propriă?

Afară de aceea apelul este *o simplă îngrămădire de frase bombastice* şi lipsită de o motivare cât de scurtă . . .

În privinţa *esenţială* apelul este un *nonsens*, o imposibilitate şi un nou isvor de rele şi primejdii pentru Români . . .

Afară de *»Voinţa Naţională«* din Bucureşti şi a organului filialei ei din Sibiiu, nici o foaie românească nu s'a însufleţit pentru această porneală mai nouă cu coliva morţii pe frunte, ci toate au fost suprinse, frapate şi neorientate.

„A stabilí programul de acţiune comună a celor trei naţiuni“ este o aşa groaznică *sforăială*, în cât fie-care trebue sau sě se mire, sau sě se umfle de rîs la vederea acestei urieşe beşici de săpun.

Sêrbii sunt sparţi ca făina orbilor, Siovacii, bieţii de ei, nici încercări de organisare serioasă în popor n'au făcut . . .

Petrecere. Tinerimea română din comit. Aradului învită la *Petrecerea de vară* ce se va arangiá în *Pâncota* la 27 August n. în sala hotelului „Crucea albă“ în meritul scopului sĕu filantropic. — Începutul la 8 oare seara. — Preţul de întrare: pentru persoană 1 fl., pentru familiă 2 fl. — Ofertele generoase se primesc cu mulţămită şi se vor cuitá pe cale diaristică. — Damele sunt rugate a se presentá în toalete de promenadă.

Apa de beut din Timişoara. Locuitorii din Timişoara, acesti, cu tot dreptul doritori de o apă bună de beut, în scurt timp vor fí în plăcută posiţiune de a bě o apă de cât care mai bună poate nici chiar la munte nu se va aflá. Eri s'a ţinut o şedinţă sub presidiul primariului orăşenesc Dr. *Telbisz* în cestiunea aquae-ductului. În şedinţa aceasta esmisul ministeriului de agricultură, inginerul *Farkas* Kálmán, pe basa studiilor sale făcute în valea *Magheruşului*, a dat un raport foarte îmbucurătoriu relativ la lucrările pornite până acum, accentuând, că oraşul nu-i ertat sě cruţe nici o jertfă, ca sě şi poată realisá un scop atât de higienic. După o lungă desbatere comisiunea a luat conclusiunea de a se pune în târguială cu actualii proprietari ai locurilor trebuincioase. Fântâni se vor săpá trei la numĕr, şi anume în partea superioară a văii. Noi ne bucurăm şi dorim succes deplin.

Băile din Buziaş, după cum aflăm, sunt foarte cercetate. Numĕrul oaspeţilor, cari au cercetat în decursul sesonului acestuia acest plăcut loc, se urcă la 2000. Chiar şi de present se află la *Buziaş* mai multe familii române.

Himen. Cununia d-lui *Michail* Pavel cu amabila d-şoară Elena *Boiţ* se va celebrá în 29 Septembre n. 1895 la 12 oare în biserica gr. cat. din Beiuş.

Procesul de presă al „Dreptăţii“. Sub acest titlu foaia locală *„Délmagyarországi Közlöny“* publică următoarele: „Procurorul regesc Gozsdu Elek a terminat actul de acusă al procesului de presă în contra *„Dreptăţii“*, şi în dilele aceste îl va subşterne tribunalului regesc. Acusa e ridicată pe basa §§-lor 172, 174, pentru 7 articoli, cari conţin agitaţiune de naţionalitate şi în contra autorităţilor“.

Congresul romaniştilor. Alaltă-eri s'a întrunit la *Bordeaux*, în Francia, congresul limbilor romanice. Ministeriul român de instrucţie publică va fi representat prin d. V. A. *Urechiă*, profesor universitar. E probabil, că al doilea congres — scrie „Timpul“ — sě se ţină la anul viitoriu în Bucureşti, în urma învitaţiunii pe care o va face delegatul nostru.

Furtuna, ce a bântuit mai alaltă-eri prin Banat, a fost în adevĕr înspaimêntătoare şi a causat mari daune; ba se poate dice, că pe unele comune le-a sĕracit de tot. Din multele rapoarte ce ni-se trimit publicăm următoarele:

Babşa: La 5 August n. în comuna noastră Babşa a bătut un vênt atât de înfricoşat, în cât şi *turnul bisericei nou-edificate l'a dĕrîmat total.* Această furtună a causat şi în comunele învecinate daune, însě ca la noi nu. Comuna noastră este situată pe un deal, şi pe la jumĕtate la 4 oare dup'amiadadi deodată s'a făcut întunerec şi vêntul a început a bate de nu s'a audit alta, ci numai strigări desperate şi vaiete de cugeta-i că Dumnedeu cu puterea va sě nimiciască toată lumea. Casele, acoperişele de pe acestea, clădirile de pe lângă case au început parte a se descoperí, parte a se dĕrîmá; oamenii fugiau desperaţi numai ca sě nu devină victima furtunei înfricoşate. Grânele, fênaţele bieţilor oameni adunate cu cruntă sudoare, vêntul le-a împrăştiat prin grădini *până şi prin păduri*, de unde nu s'au mai putut aflá, devenind prin aceasta locuitorii comunei într'o miseriă completă, neputênd a solví dările şi cu atât mai puţin a terminá biserica nou-edificată şi a reedificá turnul dĕrîmat.

Vermeş: În 5 August n. la 3 oare după amiadi a trecut peste comuna noastră un orcan, ce a venit de cătră sud-vest spre nord-ost, şi de care generaţiunea de acuma nu a mai fost vĕdut. Furia lui erá atât de mare, că arborii puternici i-a smuls din rădăcini, acoperişele de case le-a dus pe sus la mare depărtare; ba câteva case le-a resturnat de tot. Dauna în clădiri şi în stogurile adunate nici odată nu se va putê preţuí esact. Oameni răniţi şi vite asemenea.

Sîrbova: Eri, la 5 August n. la 4 oare d. a. a bântuit la noi un vifor atât de grozav, în cât îţi veniá sě credi, că a sosit ceasul din urmă . . . Pomii de prin grădini i-a scos din rădăcini, gardurile le-a îmburdat, ear' acoperişele de pe case le ridicá în vĕzduh ca pe o nimica, apoi le isbiá la pămênt de se făceau prav şi cenuşă. Arborii din pădurea apropiată i-a frânt în mare parte. Orcanul a durat ½ oară.

Haas & †. S'a trecut . . . vestita firmă alui *Haas şi Deutsch* nu mai esistă decât numai pe jumĕtate. Foile maghiare înregistrează cu adâncă mâchnire, că domnul *Deutsch* a fost împuşcat de un păluraríu concediat al firmei, cu numele *Császár* Károly. Nefericitul de *Deutsch* îndurase de la *Császár* 6 gloanţe de revolver, dintrě cari unul îi sfărmase tidva, împrăştiindu-i creerii prin odaie. Császár a fost deţinut imediat. Întrebat fiind, că cum a putut, ca om inteligent, sě comită o astfeliu de crimă, a rĕspuns scurt: *„Astfeliu a meritat!“* — Crima e un act de rĕsbunare.

Concert şi petrecere în Liget. Tinerimea studioasă din L i g e t învită la concertul şi petrecerea ce o va arangiá Dumineca în 18 August st. n. în grădina, eventual în sala şcoalei confesionale gr. or. din Liget. Începutul la 8 oare seara. Preţul de intrare: de persoană 30 cr., de familie 1 fl. — Venitul e destinat şcolarilor sĕraci. Suprasolvirile se vor cuitá pe cale diaristică. — Trăsurile vor aştepta oaspeţii la gara din Şag şi Jebel la oarele 12 m. şi 2 p. m. — Pentru comitetul arangiatoriu: Corneliu T e a h a president, Titu P o p o v i c i vice-pres., Daniil C e r e g u ţ cassariu, Petru A r n ă u t notariu.

Programa: 1. „Motto“, cor. 2. „Cuvênt de deschidere“, de dl. Corneliu Teaha. 3. „Bobocele şi inele“, de I. Vidu, cor. 4. „Coriolanu“, de V. Budescu. decl. de Iuliu Lichiciu. 5. „Nu mĕ uitá“, cor. 6. „Cel mai bun vis“, poesie de Speranţă, declamată de domnişoara Mărioara Lenger. 7. „Moţul la drum“, cor. 8. „Movila lui Burcel“. poesie de V. Alesandri, declamată de Danilă Ceregutiu. 9. „Scoate capul pe fereastră“, cor. 10. „Peneş Curcanul“, poesie de V. Alesandri, decl. de Ioan Lenger. 11. „Coroana Moldovei“, cor. 12. „Libertatea“, poesie de A. Mureşian, decl. de G. Covaciu. 13. „Doina“ de J. Vorobchievîciu, cor. 14. „Norodul şi negustoriul“, dialog de A. Panu, declamată de Petru Arnăut şi Ioan Lenger. 15. Cuvênt de închidere. 16. „Marşul român“, de I. Vidu, cor.

Literatură, artă şi ştiinţa.

Consideraţiuni generale *asupra parcurilor de artilerie* şi despre împrospĕtarea armatelor cu muniţiuni de artilerie, de B. Champs, major de artilerie, şef de stat major al artileriei corpului 11 de armată. Traducere din limba franceză cu autorisaţia autorului de **George Petrovici**, locotenent guard de artilerie. Acest titlu îl poartă o interesantă broşură scoasă în Sibiiu la institutul tipografic. Preţul ei e de 2 lei.

Posta Redacţiunei.

Creates, în Rachitova. Din subscrierea comitivei se vede, că corespondenţa nu Dta ai scris'o. Suntem nedumeriţi.

Alibunari. Primit; mai târdiu scrisoare privată.

Belinţanul. Nu se publică, pentru-că nu conţine nici un moment nou important.

Giulvez. „Astfel de lucruri mici şi totodată proaste“ — cum însuţi foarte bine le-ai cualificat, nu putem publicá. Nu-s bune, de cât pentru vr'o foaie humoristică.

Invitare la abonament.

Începênd cu 1 Iuliu st. v. *prețul de abonament al ḑiariului „Dreptatea“* s'a **redus** de la **12 fl.** la **10 fl. pe an.**

Astfeliu manținênd ținuta noastră cea vechiă, calmă, solidă și objectivă întru toate, susținênd toate legăturile noastre cari până acum ni-au făcut posibil de a dá în mâna cetitorilor ḑiariul celor mai proaspete informațiuni, vom face acum, ca ḑiariul nostru sĕ fie și cel mai eftin cel mai ușor de abonat.

Cât despre timpul apariției, »Dreptatea« va apărê și mai departe în fie-care ḑi de lucru la amiaḑi.

După acestea invităm la abonament cu următoarele prețuri:

Pentru monarchiă:

Abonamentul anual costă	. . . . fl.	10·—
„ semestral	. . . . . „	5·—
„ treilunar	. . . . . „	2·50
„ lunar	. . . . . . „	0·85

Pentru România și străinătate:

Abonamentul anual costă	. . . Frci	37·—
„ semestral	. . . . „	18·50

Abonații vechi sunt rugați a se provocá la numĕrul sub care au primit până acum foaia, ori sĕ lipească adresa pe cuponul mandatului.

Abonenții noi sunt rugați a scrie adresa corect și legibil.

Abonamentele se fac mai cu înlesnire prin m a n d a t e p o s t a l e. Domnii abonați sunt rugați a însemná pe cuponul mandatului timpul pentru care trimit abonamentul.

Amintim și la acest loc, că ḑiariul nostru se va trimite numai acelor abonați, cari au s o l v i t î n a i n t e abonamentul și numai pre acel timp pre care au solvit.

Abonamentele se trimit la adresa administrațiunei ḑiariului „Dreptatea“ în T i m i ș o a r a, (Temesvár, Zápolyagasse,) Nr. 41.

Redacțiunea și Administrațiunea ḑiariului „Dreptatea“.

Bursa de Budapesta din 5 August 1895.

Datoriă de stat:

Renta de aur ung. 100, 500, 1000 (sc. de d.)	5%	123.50
„ „ „ „ 10.000 . . . . „	4%	—.—
„ „ coroane ung. . . . . . „	4%	99.50
Obl. căilor fer. orient. 1876 . . . „	5%	126.75
„ „ „ de stat, 1889, aur. „	4½	129.—
„ „ „ „ „ „ arg. „	4½	101.75
Obl. cu premii ung., din 1870, 100 fl. buc. . .		140.50
„ „ „ „ „ „ 50 „ „ . . .		140.—
Obl. de desdaun. regal., am., ung. (sc. de d.)	4½%	100.75
„ „ „ „ croate . . „	4½%	102.50
Bonuri rur. ung. . . . . „	4%	96.25
„ „ croate . . . . „	4%	97.—
Obl. regul. Tisei (Seghedin)	4%	143.75
„ hipot. croate, 100	5%	—.—
Asemnatele cas. de stat. 6 luni 100		—.—
Datoria de stat. com., hărtiă, Mai-Oct. . .	4 2/10	98.75
„ „ „ „ „ Febr.-Aug.	4 2/10%	98.75
„ „ „ „ arg. Jan.-Jul. . .	4 2/10%	98.50
„ „ „ „ „ Apr.-Nov. . .	4 2/10%	98.50
Renta de aur austr. (sc. de d)	4%	122.50
„ în coroane		98.50
Datoria de stat austr. 1854. 250 fl.	4%	149.—
„ „ „ „ 1860. 500 „	5%	147.50
„ „ „ „ 1860. 100 „	5%	158.25
„ „ „ „ 1864. 100 „		198 —
„ „ „ „ 1864. 50 „		198.—
Obl. oraș. Budapesta 1890	4½%	100.15
Obl. c. fr. bulg.	6%	122 —
„ cu prem. sêrb. 100 fr.	3%	40.—
„ „ „ „ „ „ (stamp. austr.)	3%	40.75
„ soc. p. reg. Temeș-Bega	5%	140.—

Bance.

Banca anglo-austriacă 120	170.—
„ pe acții Budapestană 100	129.50
„ „ „ a capitalei I emis. 100	98.—
„Hermes“ intreprind. de bani 200	—.—
Banca de credit fiumană 80	126.50
„ „ „ gen. ung. 200	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu . . .	435.75
„ „ „ pe acții Budast. 50	55.—
„ „ „ austriacă 160	—.—
„ „ „ „ din 4 Iuliu	351.50
„ industrială I ung. 150	197.—
„ „ și comerc. ung. 100	—.—
„ „ „ „ „ din 15 Iuliu	112.50
„ croat-slavon. 100	—.—
„ de credit ung. 200	116.—
„ „ „ „ vechiă 100	—.—
„ „ „ „ II emis. 15 Iuliu . . .	211.25
„ comercială ung. pestană 500	1132.—
„ com. și industr. bpestană 100	—.—
„ de credit fonciar centrală 500	590.—
„ croată de escompt 200	—.—
„ de escompt și zarafiă ung. 400 K. . . .	—.—
„ „ „ „ „ 15 Iuliu . . .	239.—
„ austro-ungară 600	1000.—
„ „Unio“ 200	—.—

Monede.

Galbenul ces. și reg. tesc.	5.95
„ „ „ „ verig.	5.92
„ austr.-ung. de 8 fl.	9.93
„ de 20 franci	9.93
20 marce	12.25
Lira de aur turcească	—.—
Argintul austr. și ung.	—.—
100 marce germ. în papir	61.25
„ „ de bancă pr. 31 Iuniu .	—.—

Scrisuri fonciare.

„Albina“, inst. de econ 5%	100.75
Banca civ. de credit Arad 5% 40 ani	101.—
„ „ „ „ „ 5%	101.—
„ „ „ „ „ 5½%	100.50
„ de credit ardeleană 5%	101.—
„ „ „ „ 4½% 40 ani . . .	99.—
„ „ „ „ 4½% 50 ani . . .	98.50
„ credit fonc. din Sibiiu 5%	102.25
„ „ „ „ „ 5½%	—.—
„ „ „ „ „ 6%	—.—
„ „ „ „ „ 4½% em. VI. .	100.50
„ gen. din Sibiiu 110 5% 31.3 ani . . .	—.—
„ „ „ „ 106 5% 40 ani	—.—
„ „ „ „ III emis 5%	102.25
„ „ „ „ IV emis. 4½%	100.50
„ I. de credit din Timișoara 5% . .	102.—
„ I. „ „ „ „ 4½% . .	99.50
Imprumut. băncii ung. hipotec. 4%	128.50

Sorțuri private.

Imprumutul oraș. Viena din 1874, 100 . . .	174.50
Sorțuri din Buda 40	60.—
„ „ „ (st. austr.) 40	61.—
Sorțuri reun. „Jó-sziv“ 2	3.30
„ „ „ (st. austr.) 5	3.50
„ crucea roșie 5	12.—
„ „ „ (st. austr.)	12.50
Obligațiunile basilicei 5	9.75
„ „ (st. austr.)	10.25
„ crucea roșie italian. 25 lire . .	12.75
„ „ „ „ (st. austr.) .	13.—
Instit. de cred. austr. 100	198.—
Crucea roșie austr. 10	19.—
Sorți Pálffy 40	59.2

Prețurile bucatelor din piața Timișoarei.

De la 5 August 1895.

După notările societății „Lloyd“ din Timișoara.

Grâu, greutatea cualit. 78 chil.	per 100 chil.	5.85—5.90
Grâu, greutatea cualit. 79 chil.	per 100 chil.	5.90—5.95
Sĕcară, greutatea cualit.	per 100 chil.	4.60—4.70
Orz, greutatea cualit.	per 100 chil.	6.00—6.10
Ovĕs, venturat per 100 chil.		6.40—6.50
Cucuruz, nou per 100 chil.		5.70—5.7

Têrgul de producte pe termin.

Grâu Sept.-Oct. . .	în bani per 100 kgr.	6.69	și	6.71
Grâu la Mart.-Apr.	„ „ „ „ „	7.05	și	7.06
Grâu Maiu-Iuniu .	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Sĕcară la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.06	și	5.07
Porumb Maiu-Iuniu	„ „ „ „ „	6.13	și	5.15
Porumb Iul.-Aug. .	„ „ „ „ „	5.07	și	5.09
Porumb Aug.-Sept.	„ „ „ „ „	5.08	și	5.10
Ovĕs la Sept.-Oct.	„ „ „ „ „	5.87	și	5.89
Ovĕs la Mart.-April	„ „ „ „ „	—.—	și	—.—
Rapiță Aug.-Sept. .	„ „ „ „ „	9.45	și	9.50

S'a tipărit în tipografia Heinrich Uhrmann în Timișoara.